

SKATTALÆTTA

– Tær lægstu inntøkurnar, ið liggja undir 100.000 krónur um árið, verða harðari skattaði. Hetta er vanliga lesandi og onnur, ið royna at tjena nøkur oyrrur aftrat tí stuðli, ið tey longu fáa, sigur Hans Ellefsen, búskaparfrøðingur

Breiðu herðarnar skulu bera meira

Hóast nýggja samgongan fleiri ferðir hevur lovað, at nýggi skattalættin ikki skuldi figgjast við at leggja meira skatt á høgu inntøkurnar, so vísa útrokningarnar hjá Hans Ellefsen, at tað eru nøkur, ið skulu gjalda meira.

– Rætt er, at eingin skal gjalda meira í beinleiðis skatt, men um avgjöld verða tikin við, so sæst, at tær høgu lönirnar skulu gjalda meira, sigur Hans Ellefsen.

– Um ein hevur eina ársinntøku á 430.000 krónur ella meira, so verða tey straffað í nýggja skattalættanum. Hetta eru tey somu, ið finga nógv seinast, so nú kann sigast, at tey verða togaði niður aftur.

– Harumframt er marginalskeitturin hægri fyri tey, ið hava høgar lönir, so at tað nú loysir seg verri at arbeiða eyka hjá teimum, ið liggja um 350.000 krónur og upp til 500.000

krónur í ársinntøku. Tað vil siga, at um hesi arbeiða eitt sindur útyvir vanliga tíð, so verða tey harðari skattað í nýggju skipanini.

AMEG gjaldið er syndarin

Hóast øll hava fingið ein skattalætta, so eru tað avgjöldini, ið gera, at lættin ikki verður eins stórur sum landsstýrið lovar, og hjá summum verður talan um eina hækking.

– Tað er eingin, ið má gjalda meira landsskatt, men avgjöldini gera, at nøkur mugu rinda meira í landskassan. Serliga er tað AMEG gjaldið, sum vanliga verður nevnt Samhaldsfesti, ið ger at nøkur verða hálaði niðurum markið. Tað hevur verið ført fram, at AMEG gjaldið ikki er ein skattur, men tað fer niður í ein felagskassa. Men um samanlíkað verður við pensjónsgjaldið, sum var áðrenn, so fór tað í tín eigna kassa. Tú fekst tað aftur, ið tú sjálvur rindaði.

Hesi gjøldini eru við

Í kanningin eru roknað við hesum avgjöldum, ið tú kunna verða ymisk hjá fólki.

- **AMEG gjaldið**, ið er hækkað upp á eitt hálvt prosent fyri løntakaran.
- **Barsilsgjaldið**, ið er hækkað upp á 0,09 prosent.
- **Vektgjaldið**, ið er hækkað við 10 prosent. Roknað við einum vektgjaldi á 3000 kr.
- **Bensingjöld**: 25 oyru fyri litur eyka, roknað upp á 200 ltr. Fyri tey sum bógva langt frá arbeiðsplássinum verður munurin endurgoldin.

IKKI

Hesi gjøldini eru við

- **Kringvarpsgjaldið** *
- **Tinglýsingargjaldið**: Gjaldið hækkað úr ½ prosent til 1 prosent.
- **Smyrjiolja**: Úr 2 krónum fyri liturin til 2,5 krónur fyri liturin.
- **Starvsfólk á Nótaskipum**: Fáa sambært reiðarafelagnum eina lønarhækkan á 20 prosent nú tilfeingisgjaldið verður flutt til reiðaran.

* Skal gjaldast fyri hvønn persón, soleiðis at tvey fólk millum 24 og 66 ár gjalda tað sama sum áðrenn. Pensjónistar gjalda ein triðings gjald. Ein lætti fyri stök, men um trý fólk yvir 24 ár (men undir 67 ár) eru í sama húski er tað ein øking. Fyri fólk undir 24 ár, ið eru flutt heimanífrá, er einki gjald, og fyri pensjónistar er tað ein munandi lækking.

MYND: ÁLVUR HARALDSEN

Familjuískoytið og kringvarpsgjaldið lætta um

Í kjakinum um hvat fólk fara at hava eftir aftaná skattalættan og avgjöld, verður oftani víst til, at kringvarpsgjaldið og familjuískoyti verður ein stórur lættur hjá teimum lágløntu

Hans Ellefsen hevur tó valt ikki at taka tað við í útrokningina, tí tað er torført at meta um hvussu tað rakar.

– Her er talan um tiltak, ið ikki rakar øll líka. Kringvarpsgjaldið er ein skattalætti hjá nøkrum, meðan tað er ein hækkan hjá øðrum. Sambært Manntal hjá Hagstovuni eru tað umleið 4.400 húski í Føroyum við bert einum persóni. Umframt tað eru tað umleið 1000 stakir uppihaldarar. Av hesum, sum eru millum 24 og 66 ár, verður talan um eina lætta á 1800 krónur um árið, meðan pensjónistar sleppa upp aftur bíligari (og tey undir 24 ár sleppa heilt undan kringvarps-

gjaldinum). Men ein leyslig meting vildi sagt, at fyri umleið 20.000 fólk í Føroyum, so merkir broytta gjaldið, at tey antin rinda tað sama ella meira.

– Familjuískoytið er serliga ætla figgjarliga sperdum familjum, so eisini har er talan um ein stuðul, ið er torførur at taka við í heildarmyndina, sigur Hans Ellefsen.

Í uppskotinum fyri familjuískoytið, verður lagt upp til, at um eitt húskið hevur eina ársinntøku á 190.000 krónur, so fáa stakir uppihaldarar 18.000 krónur um árið fyri fyrsta barnið umframt 5.000 kr. fyri hvørt barni, sum er aftrat tí fyrsta

barninum, meðan ikki-stök fáa 22.000 kr. fyri fyrsta barnið umframt 5.000 kr. fyri hvørt barnið aftrat tí fyrsta.

Síðani lækkar upphæddin stigvíst so hvørt sum inntøkan hækkar, men er tað tengt at talinum av børnum.

– Mótrokningin hjá teimum við einum barni er 20 prosent. T.v.s. um inntøkan hækkar við 1.000 kr., so lækkar familjuískoytið við 200 kr. Mótrokningin hjá teimum við tveimum børnum er 25 prosent, og tey við trimum ella fleiri børnum verða mótroknað við 30 prosentum, verður greitt frá í lógaruppskotinum.